

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul Nagypiac tér 4. Telefon: 380

Ára 1 lej
IV évfolyam 147 sz.
1935. MÁJUS 29
Szerda

Olaszország gyarmatokat akar

A francia sajtó megállapítja, hogy Mussolini ismét közeledést keres Németországhoz

Róma, május 27.

Az olasz lapok teljes terjedelmében közlik Mussolini beszédét és nagy kommentárokat fűznek hozzá. Mint a Popolo d'Italia írja, Olaszország a jövőben nem hagyja magát félrevezetni, mint ezt a varseillesi szerződésnél tette, mikor az Adriai kérdés miatt ki hagyta magát semmizni a nagy gyarmati osztozkodásból.

A Corriera della Sera Mussolini Kelet-afrikára vonatkozó kijelentéseiről ír és annak a véleményének ad kifejezést, hogy a míg Olaszország őrt áll a Brenneren

Ausztria miatt, nem hagyja hogy veszély fenyegetse gyarmatait keresztül.

Páris, május 27.

A francia lapok vegyes érzellemmel fogadták Mussolini beszédét, amelyben válszolt Hitlernek a Reichstag megnyitásán elmondott beszédére. A francia lapok megállapítják, hogy Olaszország ismét közeledést keres Németország felé. A Temps megállapítja, hogy Olaszországnak csak kettő fontos: Ausztria függetlensége és a kelet-afrikai kérdés. Semmi más európai ügybe nem akar belekapcsolódni.

a sajtó képviselői előtt. Kijelentette, hogy a legutóbbi népszövetségi ülészak bebizonyította, hogy a Népszövetség nem holt szövetség, hanem produktív munkát is tud felmutatni, amint ezt bizonyítja az a három nagyfontosságú ügy, amelyet sikerrel oldott meg.

A lord szerint a danzigi kérdésben ha nem is sikerült száz százalékos eredményt elérni, annyi bizonyos, hogy a legnagyobb nehézségeket kiküszöbölték. Ami pedig a magyar-jugoszláv konfliktus ügyét illeti, az ügy végérvényesen le van zárva, úgy hogy ez kétségtelenül a Népszövetség sikere. Az olasz-abesszin viszály ügyében az ügyek a legjobb úton vannak a teljes meg egyezés felé.

Az angol lapok nagy ünneplésben részesítették Eden lordot, mert a lapok szerint csakis Eden lord előrelátó politikájának köszönhető, hogy a magyar-jugoszláv viszály ügyében is sikerült tárgyalási alapot létrehozni.

Kétszeresére emelik az angol légi hadsereget

London, május 27.

Az angol lapok állandóan felszínre tartják a kormány közeli átalakításának ügyét. A Sudanay EExpressz azt írja, hogy Macdonald lemondására és Baldwin miniszterelnökké való kinevezésére június 4-én kerül sor.

Az angol légügyi minisztérium elhatározta, hogy az angol légi haderőt, amely e pillanatban 32 ezer főből áll 27 ezer fővel emeli. A létszámon belül jelenleg 2700 pilóta van, most újabb 2500 pilótát képeznek ki. A többiek műszerészek, fényképészek, rádiókezelők stb.

A létszámemelés szempontjából működésbe léptek a toborzó irodák, ahol igen élénk a "forgalom". Ezt azzal lehet magyarázni, hogy

az átlagos heti fizetések nagy fontossággal mozognak,

bár a szolgálati idő igen hosszú, amennyiben 4 évi tényleges szolgálatból és hat évi tartalékos szolgálatból áll.

A Sunday Dispeache című angol folyóiratban érdekes cikket írt Snowden, a neves politikus. Cikkének címe "Hitler utat mutat Európának" és abban többek között azt fejtegeti, hogy Hitlernek nem érdeke a háború. Ha Németország a Népszövetségben elnyeri méltó helyét — írja Snowden — akkor minos még egy állam Európában, melynek fontosabb volna a béke, mint neki. Nemzetközi értekezletet kell azonnal összehívni és ha a többi nagyhatalmak nem hajlandók együttműködni, akkor Angliának külön megegyezést kell kötni. Anglia és Németország közeledése az európai béke nagy támasza lehet és Angliát hamarosan követik majd a többi nyugati nagyhatalmak.

Eden lord, Anglia genfi népszövetségi képviselője tegnap délben érkezett meg a londoni pályaudvarra, ahol az angolok nagy lelkesedéssel ünnepelték a hazatérő nagy angol politikust.

Eden ma a pályaudvaron nyilatkozott

Halálos lavinaszerencsétlenség Bécs közelében

Bécs, május 27.

Az osztrák fővárostól néhány kilométerre a Glognerhasson halálos lavina szerencsétlenség történt. A délutáni órákban hatalmas lavina zúdult az autóra és az ut felszabadítására 15 munkást rendeltek

ki. Munkaközben újabb lavina indult meg a hegyoldalról és a munkások közül öten a hó alá kerültek. Több órás megfeszített munka után kettőnek a holttestét sikerült megtalálni, a többi három nyomtalanul eltűnt.

Újabb világgazdasági értekezletet hív össze Amerika

A konferenciára azonban csak néhány nagyhatalmat hívnak meg, nehogy a sok részvevő miatt elmaradjon a siker

Newyork, május 27.

A New-York Times című lap jólértesült forrásokra való hivatkozással azt írja, hogy az Egyesült Államok kormánya már a legközelebbi jövőben

nemzetközi értekezlet összehívását fogja javasolni, amelyen a főbb nagyhatalmak vennének részt.

Ennek az értekezletnek nem politikai, ha-

nem kizárólag gazdasági jellege lesz, amennyiben a tárgyalások a vámkorlátok lebontása és a valuták megszilárdítása körül fognak folyni.

A lap azt írja, hogy az amerikai kormány azért határozott úgy, hogy csak néhány főbb nagyhatalmat hív meg erre a konferenciára, mert a londoni világgazdasági értekezlet is azért vallott kudarcot, mert a résztvevők igen nagy számban voltak.

A 333 nyereményes tombola 17. száma

Lángoló olajövek védik a szovjet határait

Egy gombnyomásra tűz pusztítja el az ostromló seregeket

London, május 27.

A Daily Telegraph moszkvai levelezője jelenti: Krison szovjetországi szimuliró, aki régignézte a szovjethadsereg nagygyakorlásait, hosszú tanulmányban ismerteti azt a földalatti erődítményt, amely a szovjet határait állítólag a Balti tengertől a Fekete-tengerig védi. A cementbetonból épült és vastag acélmezekkel bélelt földalatti erődöt kívülről erődök, dombok vagy szántóföldek rejtik, úgyhogy az ellenség számára

teljesen felismerhetetlenek, boltozataik bomba- és gránátbiztosak, villamosszellőztető készülékeik a gáztámadástól védik a legénységet. Fegyverzetük géppuskák, kisebb ágyukon és aknavetőkön kívül az "olajövek" nevezett jellegzetes szovjetlámányból áll. Ezeket az olajjal átitatott területgyűrűket az erődök gombnyomására fel lehet gyújtani, úgyhogy az ostromlók elégnék a lángokban.

Venizelos végleg visszavonul a politikától

„A restaurációnak végzetes következményei lesznek Görögországra nézve” -- mondotta

Athén, május 27.

Az athéni lapok közlik Venizelosz nyilatkozatát, amelyben bejelenti, hogy elhárítása, miszerint végleg visszavonul a politikától, megmásíthatatlan. Venizelosz a

nyilatkozat végén ezt mondja:

— A monarchia visszaállítása Görögországban, akár népszavazás, akár törvénytelen uton is történne, végzetes következményeket fog maga után vonni.

Ezresbankókat dobált a tömeg közé egy örült bányász a pozsonyi pályaudvaron

Egy rendőr szedte össze a szétszórt pénzt, amely az utolsó fillérig megkerült

Pozsony, május 27.

Különös jelenetek játszódtak le ma hajnalban öt órakor a pozsonyi főpályaudvaron. A reggeli órákban egy nagyobb transport csehszlovák bányász érkezett, akik Franciaországból tértek haza Szlovénziára. Évekig dolgoztak a franciaországi bányákban, legutóbb azonban elvesztették munkájukat és együttesen indultak hazafelé. Közük volt K. L. puchókörnyéki szlovák munkás is, aki rendkívül takarékosan élt Franciaországban és elég tekintélyes összeget hozott magával. Több, mint 10.000 francia frank és ugyanennyi értékű csehszlovák bankjegy volt a zsebében.

Alig robogott be a munkástranszportot szállító vonat a pozsonyi pályaudvarra, amikor a szerencsétlen emberen

hirtelen kitört az örület. Leugrott a vasúti kocsirol, és értelmetlen szavakat kezdett kiabálni, majd zsebeibe nyúlt és két kézzel kezdte szórni a pénzt.

A száz- és ezerfrankos bankjegyeket, valamint a csehszlovák ezerkoronások csak úgy röpködtek az enyhe hajnali szélben. Szerencsére a közelben tartózkodott az ügyeletes rendőrszem, aki észrevette a meghibbant elméjű embert és összeszedte az eldobált bankjegyeket. Ilyen körülmények között K. L. utolsó fillérje is előkerült.

Az elítélt utolsó kívánságára

Zeneszó mellett akasztottak fel egy jugoszláviai feleséggyilkost

Belgrád, május 27.

Rendkívüli jelentést továbbítanak a belgrádi sajtóirodák. Jelentésük szerint Rakics szerb parasztot, aki annak idején kivételes kegyetlenséggel gyilkolta meg a feleségét, szombatn reggel akasztották fel a sa-baci fegyház udvarán. A halálos ítélet végrehajtása a maga nemében páratlan körülmények között történt meg:

zenekar játszott, amíg az elítélt az akasztófa alá vonult s a muzsika akkor szűnt meg, amikor Rakics halálát hivatalosan megállapították.

A "zenés akasztás" előzménye az volt, — hogy pénteken este Rakics, miután a kivégzés időpontját tudatták vele, annak az utol-

só kívánságnak adott kifejezést, hogy hadd mulasson még egyet utolsót életében. Kívánságát teljesítette a börtönigazgatóság s így a siralomházba hamarosan tamburás zenekar és bor került. Az elítélt előbb csendesen, aztán egyre hangosabban és vigabban nótázott és ivott. Az utolsó dárídó reggelig tartott s Rakicsnak igen-igen, jó kedve volt, amikor jelentették, hogy az idő elérkezett. Akkor aztán a részeg ember makacsságával ragaszkodott ahhoz, hogy a zeneszó mellett akasztassák ki vele az akasztófa alá s a kivégzés alatt is muzsikáljanak. Ez az utolsó kívánsága kinek volna lelke megtagadni tőle.

A börtönigazgatóság és a kivégzésre kirendelt főügyész hozzájárult a kérés teljesítéséhez. Rakicsot zeneszó mellett kötötték fel.

17

Kivágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.
Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet a 333 nyere-ményes tombolán
1935 május hó

A NAP

Amerika is konferenciázik

Ha a kései utókor történelemírója a mi korunkkal fog foglalkozni, ennek a fejezetnek kétségtelenül ezt a címet fogja adni: A konferenciák korszaka. A nemzetközi értekezletek tagadhatatlanul divatba jöttek. A diplomácia az eddigi szokásoktól eltérőleg nem a kulisszák mögött, hanem a nyílt színen bonyolítja le tárgyalásait és az egész világ szemeláttára hol Stresaban, hol Rómában folytatja le azokat az eszmecseréket, amelyek — mint utólag mindig kiderül — semmire se voltak jók. Sőt nem is mindig utólag derül ez ki, mert akárhányszor megtörténik, hogy még az egyik konferencia előtt vagyunk és a nemzetközi politika ügyes kártyakeverői máris nyilatkoznak, hogy ezután a konferencia után pedig itt és itt ülünk össze, hogy végleg tisztázzuk a kérdéseket. Ami pedig egyebet jelent azzal, hogy ők maguk sem sokat adnak az előbbi konferencia eredményeire. Hiszen ha attól eredményeket lehetne várni, akkor esetleg máris fölöslegessé válnék az új értekezlet, ha pedig teljes eredménytelenséggel végződnek, akkor meg éppen fölösleges az új összegyűjtés.

Ebből, de meg sok minden másból is kiviláglik, hogy a konferenciák korát éljük és hol ez, hol a másik nagyhatalom vezetőinek jut eszébe, hogy jó volna egy értekezletet összehívni. Az indok? Már rég nem volt konferencia.

Valószínűleg ez az elgondolás vezetheti az Egyesült-Államok kormányát is akkor, amidőn hírül adta, hogy ő is behódolt az európai divatnak és szintén értekezletet kíván összehívni. Minthogy pedig Amerika nagyon óvakodik attól, hogy lába beleakadjon az európai politika bonyolult utesztőibe, kihirdette azt is, hogy ennek az értekezletnek nem politikai, hanem kizárólag gazdasági céljai lesznek. Két sarkalatos pont körül mozognak majd a tárgyalások: a vámhatárok lebontása és a valuták rögzítése körül. Az óvatos és sok ésszel megáldott amerikaiak még azt is kifundálták, hogy erre az értekezletre csak kevés képviselőt hívnak meg, hogy ezzel is biztosítsák az egyhangú sikert.

Valaha régen, tényleg az volt a helyzet, hogy a világgazdasági és a politikának vajmi kevés köze volt egymáshoz. Lehetett vámkorról és vámhatárokról beszélni (illetve csakis beszélni lehetett, hiszen ezek a valóságban jóformán nem is léteztek) anélkül, hogy a tárgyalásokba politika keveredett volna. Ma már azonban egészen más a helyzet. A sok helyen szélsőségekbe vitt túlzó nacionalizmus, az irányított gazdaság, az ön-ellátás ferde elvei politikát kevernek a kaportermelésbe is és nehezen hihető, hogy azok az államok, amelyek politikai téren egymás szemeit hajlandók lennének kikaparni, gazdasági vonatkozásban békésen éljenek egymás mellett, sőt segítsék is egymást.

Ezért nem lehet sikere a politikai természetű megbeszéléseknek és ezért nem lesz sikere az amerikai ésszel elképzelt gazdasági konferenciának sem. Még akkor sem lehet és akkor sem lesz sikere, ha a konferencián csak néhány delegátus jelenik meg. Egy esetben lenne megegyezés, ha csupán egy ember venne részt azon és ő egyedül beszélné. Viszont az ilyen emberre — még ha meg is tud önmagával egyezni — azt szokták mondani, hogy bolond.

Megérkezett Bucurestibe a fokföldi repülőraj

A baneasai repülőtérén lelkesen ünnepelték a bátor pilótákat

Bucuresti, május 27.

Tegnap délután hat órakor a baneasai repülőtérre megérkezett az a három egységből álló repülőraj, amely Jienescu repülőparancsnok vezetése alatt megtette az utat Bucuresti és Capetown között és ugyanezt vissza. A repülőtérén ezrekre menő közönség sorában Anghelescu Paul hadügyminiszter, Caranfil légügyi államtitkár, Gorski tábornok, a légügyi haderők parancsnoka, Olteanu és Beroniade tábornok, valamint Bibescu herceg, a nemzetközi légi szövetség elnöke jelentek meg Jienescu parancsnok és hat bravuros pilótájának fogadására. A piperai flotilla egy repülőjárdőre az országhatárig az Afrikát járt utasok elé repült.

a cotroceni-i repülőiskola néhány gépe pedig a baneasai repülőtér felett cirkálva, várta az érkezőket. Valamivel hat óra után Mihai vaida trónörökös is a repülőtérre érkezett, ahol már ekkor kint voltak Franciaország, Jugoszlávia, Olaszország és Lengyelország katonai attaséjai is. Elsőnek Jienescu parancsnok és Davidescu pilóta szálltak le, majd simán földet ért a másik két gép is. Caranfil alminiszter felesége virággal várta a bátor repülőket, a tömeg pedig vállára kapta Jienescu parancsnokot és valóságos diadalmenetben vitte a pilótákra várakozó udvari autókig, amelyeken a repülők abban az öltözkében ahogy megérkeztek, királyi kihallgatásra mentek.

Bevezetik a jégkár elleni kötelező biztosítást

Bucuresti, május 27.

A mezőgazdasági termelés irányítására alakított bizottság tegnap Constaninescu dr. delegenes földművelésügyi miniszter elnöke alatt ülést tartott, amelyen az ország minden részéből beérkezett vetés-jelentéseket vették tanulmányozás alá. A bizottság megállapítása szerint számolni kell avval, hogy az idei év a jégverések esztendeje lesz, hogy ez a csapás már eddig is igen tekintélyes károkat okozott a gazdáknak. Az erdélyi-megyék közül Arad- és Bihormegyék regátban pedig Vlasca és Teleorman-meg-

gyekben nagy a pusztítás, de a jégkár terén Arad vezet, ahol a május 4-iki 9 fokos fagy után a jégverés helyenkint — elsősorban magának Aradnak, Curtici-nak határában — egészen tekintélyes károkat okozott.

A jelentés nyomán megindultak a tárgyalások arról, nem lenne-e indokolt bevezetni a kötelező jégkár elleni biztosítást? A gazdák által fizetett adókhöz nem jelentékeny pótdót kellene kivetni s ebből alapot létesíteni a jégkárt szenvedett földbirtokok kártalanítására.

Öt perccel a halál beállta után

Feltámasztottak egy öt éves kislányt

Newyork, május 27.

A kanadai Owen Soundban Audrey Brown öt éves leánykán súlyos sebészeti műtétet végeztek miközben szíverése és légzete megszűnt és a leánya az orvostudomány minden ismérve szerint meghalt. Az operáló orvos A. F. Laird dr., öt perccel a halála beálltának megállapítása után ki-

lenc csepp adrenalint fecskendezett a "halott" szívébe, majd mesterséges légzést és szívdörzsölést alkalmazott. A gyermek újra életre kelt és a műtét sikeres befejezése után felgyógyult. Laird dr. a sikeres feltámasztásról részletesen beszámolt a kanadai orvosszövetségnek.

Sztrájkolnak a párisi midinettek

párisi varróleányok és elárusítónők, akiket általában "midinette"-eknek neveznek sztrájkbaléptek és béremelést követelnek. Képünk a midinettek uccai felvonulását mutatja.

Harangszentelés egy turdamegyei községben

Turda, május 27.

Sandulesti Turda-megyei község unitárius hivei nagy ünnepre készülnek. Junius 10-én pünkösöd másodnapján fogják felszentelni a templom új harangját. A harangszentelési ünnepélyre dr. Boros György unitárius püspök is a helyszínére érkezik, ahova Turda, mint Aranyosszék unitárius egyházaiból küldöttségek és vendégek érkeznek. Az ünnepség műsora délelőtti Istentiszteletből, délutáni templomi ünnepélyből és esti táncmulatságból fog állani.

Kilencmillió évőkészletet rendelt Londonban egy maharadzsa

London, május 27.

A kashmini maharadzsa, aki az indiai nábobok között is a leggazdagabbnak számít, az egyik londoni ötvöscégnél 360 személyes ezüst évőkészletet rendelt. Az évőkészleten a cég munkásai pontosan kilenc hónapig fognak dolgozni és 30 ezer uncia ezüstöt használnak fel hozzá. Az évőkészlet a rengeteg tányéron, edényen kívül 58 sőtartót, borstartót stb. tartalmaz. Az évőkészlet ára 18 ezer font sterlinget tesz ki (kilencmillió lej).

RÁDIÓMŰSOR

KEDD

Bucuresti: 1305: Gramofon 13.45: Gramofon 14.40: Könnyű zene 18: Gramofon 19.19: Gramofon 20.20: Dallemezek 21.05: Szimfonikus hangverseny 21.15: A szimfonikus hangverseny folytatása 23.15: Táncczene 23.45: Német és francia hírek.

Budapest: 7.45: Torna 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjezőszolgálat 13: Déli harangszó időjárásjelentés 13.05: Ziler Piroska zongorázik 13.40: Hírek 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés 14.20: halasi Nyilas Pista és cigány zenekara 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek 17.10: Arányi Mária előadása 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés hírek 18: Zenekari hangverseny 19: Francia nyelvoktatás 19.30: Novotny—Kubicsék harmonikakettős 19.55: Supka Ferenc utirajza 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése 21.30: Hírek 22.20: Hírek 23.10: Időjárásjelentés 24: Farkas Jenő és cigányzenekara 24.20: Szviezsényi Zoltán előadása 1.05: Hírek.

SZERDA

Bucuresti: 1305: Gramofon 13.45: Gramofon 14.40: Gramofon 18: Rádiózenekar 20.20: Falla és Albeniz-lemezek 21.15: Cella Delavrancea zongorázik 21.45: Aurelia Anghelescu énekel 22.05: Rádiózenekar — 23.45: Német és francia hírek.

Budapest: 7.45: Torna 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjezőszolgálat 13: Déli harangszó időjárásjelentés 13.05: Énekek 13.30: Hírek 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés 14.30: Illiczky László szalonzenekara 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek 17.10: Diákféltőre 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: Felolvasás 18.30: Heltai Ferenc hegedű zongorakísérettel 19.10: Olasz nyelvoktatás 19.30: Hanglemezek 20.10: Bartucz Lajos dr. előadása 20.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 21.20: Külügyi negyedóra 22.10: Hírek, ügétőversenyeredmények 23.10: Debreceni Kiss Béla és cigányzenekara 23.10: Időjárásjelentés 23.30: Horváth Henrik és Leicht János németnyelvű fordításai magyar költők műveiből 24: Heimann Sándor jazz-zenekara 1.05: Hírek Hírek.

KALANDOS SZERELEM

32

A férfi, amelllett, hogy hihetetlenül erős és ügyeskezl, valóságos fel tud kapaszkodni a legsimább falra is, akár a légy. Ezért hívják Falramászó Jacknek. Az asszony azonban talán még nála is veszedelmesebb. Mikor Repton Grangeben tetten érték őket, lelőtte az inast, aki súlyos vállsebet kapott. Ezalatt a társa egérutat vett és sikerült neki is elmenekülnie a zavarban. Személyazonosságukat nem sikerült megállapítani. Állítólag Amerikából jöttek át és mindig motorbiciklin járnak. Most jöttek először a mi környékünkre, de remélem, utoljára is. Az a nő, aki az inast leütötte, Ördög Kati volt.

— Ördög Kati! — dörmögte magában Mr. Lambe megborzongva.

— Ez a darab szövet fogja a vesztét okozni — mondta elégedetten a rendőrfelügyelő, tárcájába téve a leszakított rongyot.

— Szóval — mondta csendesén a nagytisztelteti ur — az egész eset tulajdonképpen egy szoknya körül forog.

— Ugy van — bólintott Panke ur. — Mint minden a világon. Tizenhat évi becsületes munkám alapján mondom: ha aszszonyok miatt nem követnének el semmi rosszat, akkor el lehetne bocsátani minden rendőrt. Jó éjszakát kívánok! Remélem, minél előbb megmutathatom nemcsak a szoknyát, amelyből ezt a darabot letépték, hanem azt az asszonyt is, aki benne van.

X. FEJEZET.

Billy Spencer ott ült szerényen butorozott hálószobájában és szokatlanul eltörpögőnek látszott. Homlokán kis ránc képződött s feje tetején mereven felállt egy hajtincs. Ez határozatlanságra vallott. — Billy pedig ritkán volt határozatlan életében.

Sötét éjszaka volt, de nem gyújtott gyertyát. Aludt körülötte az egész világ ő maga ablakdeszkán ült és kifelé bámult. — Végre felállt s az ágy felé fordult zsebre tett kézzel.

— A vak is láthatja — mondta magában — hogy az üzlettársamnak valami gondja, vagy titkos ügye van. Csak tudnám, hogy mi lehet... de utálok kíváncsiskodni. Viszont még kellemetlenebb lenne, ha valami baj történnék. Már pedig nagyon az a látszata, hogy baj lesz ebből.

Ott állt még kis darabig, aztán meg rázta a fejét, majd felsóhajtot és lefeküdt az ágyra, úgy, ahogyan volt feköltözve. — Husz másodperc múlva már mélyen, szabályosan lélegzett.

Aludt, de úgy, mint a nyul. Kis idő múlva hirtelen kinyitotta szemét és felült, a fülét hegyezve. Semmit sem hallott. Sietve az ablakhoz lépett és kihajolt rajta.

Sehol senki. Könnyű szél simította végig az örökzöld sövényt és ragyogtak a csillagok. Billy várt egy darabig, aztán fejére csapta a sapkáját és kimászott az ablakon.

Könnyű volt leereszkedni a földre. Nesztelenül ért oda Aimée ablaka alá. Ha látni lehetett volna az arcát, kelletlenség, de egyúttal elszántság is tükröződött volna rajta. Utálta az ilyesfajta leskelődést, de kénytelenségnek érezte, hogy a dolgoknak végére járjon.

Kis villanylámpát vett ki a zsebéből, felkatinotta, aztán lehajolt és megnézte a talajt. Tisztán látszott egymásután öt pár kis cipőnyom. Kettő egészen mélyen, a falnál, amint földet ért az üzlettárs, a többi távolabb.

(Folytatjuk.)

SPORT

Meghalt Criza a Romania válogatott fedezete

Cluj, május 27.

Sportkörökben már hetek óta beszéltek arról, hogy Criza, a Románia válogatott fedezete súlyos beteg. A kiváló sportoló has-tífuszban betegedett meg és az orvosok re-

ménytelenek találták az állapotát. A vész hírek nem is turoztak, mert Criza szombati éjszaka meghalt. A kiváló futballista, halála osztatlan részvétet váltott ki.

Két nagy meglepetés a magyar bajnokságban

Kikapott az Ujpest és a Hungária

Budapest, május 27.

A magyar bajnokság vasárnapi fordulójának két nagy meglepetése: a Szeged legyőzte az Ujpestet, a Phöbus pedig a Hungáriát. Eredmények a következők:

Szeged—Ujpest 2:1 (1:1).

Phöbus—Hungária 2:0 (0:0).

Ferencváros—Somogy 5:1 (3:1).

III. Kerület—Budai 11. 4:1 (2:1).

Kispest—Attila 2:1 (1:0).

Soroksár—Bocskai 1:1 (1:0).

A vasárnapi forduló után a bajnokság állása a következő: 1. Ujpest 34 pont, 2. Ferencváros 32 pont, 3. Hungária 27 pont, 4. Szeged 26 pont, 5. Phöbus és 6. Kispest 21—21 pont, 7. Soroksár 20 pont, 8. Budapest 11. 19 pont, 9. Bocskay 17 pont 10 és 11. III. Kerület és Attila 15—15 pont, 12. Somogy 5 pont.

Staruinja (Törekvés)-Macabi 4:0

A Staruinja B. csapatával álott ki a Macabi ellen

Oradea, május 27.

A Staruinja bár B. csapatával állott ki a Macabi ellen teljesen lehangolta, amely pedig az oradeai kerület bajnoka. A mérkőzés mindkét részről nagy erővel indult meg, de mivel a Macabi azonnal letört, a Staruinja játékosok sem nagyon iparkodtak. Több

erőfeszítéssel tucatra emelheték volna a gólok számát.

Ferar (Vasas)—Macabi ifj. bajnok mérkőzés eredménye 1:0.

Cao (Nac) ifj.—Crisana ifj. bajnok mérkőzés 2:2 (1:0.) Egyenlő ellenfelek küzdelme.

Németország-Csehszlovákia 2:1

Drezda, május 27.

63 ezer néző jelenlétében Németország válogatott csapata minimális gólaránnyal legyőzte a csehszlovák válogatottat. Az első

félidő egyenlő ellenfelek küzdelmét mutatta meg a másodikban a technikásabb német csapat kerekedett felül.

A vöröskereszt -- gázálarcban

Az angliai vöröskereszt 750 tagja a Londonmelletti Winchester-mezőn gyűlt össze, ahol nagyszabású gázvédelmi gyakorlatokat tartottak. A gyakorlaton főleg leányok vettek részt.

Kik nyertek a tombolán?

**A második 50 nyerőszám. - Még 200
nyeremény van hátra**

Tegnap ismét 50 nyerőszám került ki a szerencsekerekből. Itt közöljük a nyerőszámokat:

Női ruha: 2805, 3844, 6525.
Férfi nyári-öltöny: 4558, 5500, 2578.
Női nyári-cipő: 3909, 3764, 5107.
Férfi nyári-cipő: 1155, 5540, 800.
Gyermek szandál: 346, 3102.
Nyári pulóver: 3050, 1390, 4723, 2958.
Női ruhaanyag: 1665, 1277, 3355, 4860, 1761.
2 pár női harisnya: 6468, 3919.
2 pár férfi zokni: 5841, 6403.
Svájci zsebkendő: 3952, 6274, 7841.
Kölni, puder: 2761, 4986.
Levélpapír: 3912, 3321, 2687.

100 drb. névjegy: 2657.
6 drb. női zsebkendő: 337.
6 drb. férfi zsebkendő: 5924, 1750, 3339, 6859.
Virágváza: 968, 5235.
Nyári férfi ing: 1687.
2 drb. törölköző: 1385, 2015.
5 kg. liszt: 4621.
2 kg. cukor: 7747, 3881, 5518.
Ezzel eddig 100 olvasónknak jutott a szerenese. Még 200 nyereményt adunk ki, minden nap 50 nyerőszámot közlünk.
Kérjük a nyerőket, hogy szerdától fogva jelentkezzenek a kiadóhivatalban.
Tombolajegyek még egész héten kaphatók.

Göring Szófiában

**A porosz miniszterelnök kihallgatáson
jelent meg Boris király előtt**

Szófia, május 27.

Göring porosz miniszterelnök vasárnap délelőtt 11 órakor feleségével és nagyszámu kíséretével elhagyta Budapestet. A mátyásföldi repülőtéren ünnepélyes külsőségek között búcsúztatták, majd a miniszterelnök és felesége valamint a kíséret a három repülőgépen Szófiába indult.

A repülőgépek a kora délutáni órákban Szófiában simán földet értek. A bolgár kormány intézkedésére a vendég repülőgépet a bolgár határtól egy repülőraj kísérte egész

szen a főváros repülőteréig. Göring fogadtatására megjelent a bolgár közlekedésügyi miniszter.

Göring a repülőterről egyenesen a királyi palotába hajtatott, ahol beírta nevét a látogatási könyvbe. Göring egyébként még a délutáni órákban kihallgatáson jelent meg Boris király előtt. A hétfői nap folyamán a miniszterelnökkel, hadügyminiszterrel és közlekedésügyi miniszterrel folytat tanácskozásokat.

Gyermekrabló cigányok után nyomoz az oradeai rendőrség

**Két hónappal ezelőtt elraboltak egy 9 éves cluji urfiut és
az Aradi-uti vámnál egy szál ingben magára hagyták**

Oradea, május 27.

Vasárnap a kora reggeli órákban az Aradi-ut végén szolgálatot teljesítő rendőrszem egy 9 éves kislányt talált az uton, a kin mindössze egy szál ing volt. A gyermeket bevitték a vám melletti őrszobába és miután teát adtak neki, faggatni kezdték, hogy hogyan került oda. A gyermek elmondta, hogy Bikács Ernőnek hívják, apja cluji nyugalmazott vasuti főfelügyelő és őt ezelőtt két hónappal

cigányok rabolták el és két hónapja fogva tartják.

A rendőrök eleinte nem akartak hinni a

gyereknek, aki azonban olyan pontos részleteket adott fel az elrablásáról, hogy kétség többé nem foroghatott fenn. Elmondta azt is, hogy Lakatos Dudus, s Kolompár Zsigmond bandája tartotta fogva és csak most engedték el, amikor azzal fenyegetőzött, hogy megszökik és valamennyiüket feljelenti a rendőrségen.

A rendőrség átiratot intézett a cluji rendőrséghez, amelyben kéri, hogy a gyermek hozzátartozóit értesítsék. Ugyanakkor megindult a nyomozás a cigánybanda kézrekerítésére is.

A falu főterén levő kőkeresztre akasztotta fel magát

**Szerelmi bánatában dobta el magától az életet
egy fiatal legény**

Bucuresti, május 27.

Megdöböntő és az öngyilkosságok történetében páratlan öngyilkosságot követett el Topoloreui községben Loroveanu Marin fiatal gazdálkodó legény. A legény szerelmi viszonyt folytatott egy hasonló koru leánnyal, akit feleségül is akart venni. Az utóbbi időben azonban a leány elhidegült a fiutól.

Loroveanun ez a hűtlenség anyira elkeserítette, hogy öngyilkosságra határozta el magát. A község közepén levő téren, szemben a leány szüleinek házával áll egy kőkereszt.

A legény tegnap éjjel kiment a kőkereszthez és arra akasztotta fel magát.

Szörnyű tettét hajnalban a leány apja vette észre. Minden segítség azonban már késő volt, a fiu meghalt. A különös öngyilkosság faluszerzte mély megdöbbenést váltott ki.

Időjárás

Hőemelkedés várható, több helyen még zivataros esők.

Maniu politikai tárgyalásai Bucurestiben

Bucuresti, május 27.

Maniu Gyula tegnap visszatért Buzăuból Bucurestibe. A politikai vezér résztvett Sarateanu temetésén. Bucurestiben hosszabb ideig politikai megbeszéléseket folytatott barátaival, majd kijelentette, hogy hazautazik Badacimba, ahonnan csak június 6-án tér vissza a fővárosba, hogy megjelene a június 8-iki ünnepségeken.

Gheorghe Bratianu Ploesti- ben foglalt állást az ostrom- állapot ellen

Ploesti, május 27.

Vasárnap Bratianu György pártja Ploestiben tartott ülést. Bratianu György mondott nagy beszédet a cenzura és az ostromállapot ellen. Ugyanakkor hangoztatta, hogy az alkotmányvédő front további fejlesztésén továbbra is együttműködik a párt Averescuval.

Osztrovszky szovjet- követ Brasovban

Brasov, május 27.

Osztrovszky szovjet követ a vasárnapot Brasovban töltötte. A szovjet nagykövét megtekintette Brasov és környéke látnivalóit. Utána visszautazott Sinaiába.

Három hónapra és 150 ezer lej pénzbüntetésre ítélték az oradeai halálautó sofförjét

Oradea, május 27.

A törvényszék második szekciója nétfőn tárgyalta Nagy Imre sofför bűnperét, aki 1934 július 28-án a Hasdeu uccán elűtötte Grünwald Jenő fiatalembert, aki a szenvedett sérülések nyomán két nap múlva meghalt. Nagy Imre, aki az Ord. 890. sz. teherautónak volt a sofförje, gondatlanságból okozott emberölés miatt került a vádlottak padjára. A törvényszék a tegnapi tárgyaláson Nagy Imrét három hónapi fogságra és 150.000 lei kértérítésre ítélte. A büntetésből kitöltöttnek vett két hónapot. Az ítélet ellen Nagy Imre felebbezést jelentett be.

Gál Lajos brasovi fiatalemler nyerte a Balkán-Olimpiász futóversenyét

Athén, május 27.

A Balkán olimpiásszal kapcsolatban megrendezett marathoni futásnak nagy szenzációja van. Gál Lajos brasovi magyar fiu, aki Románia színeiben futott Athénben, a marathoni futáson a 40.2 kilométeres futásban 3 óra 7 perc és 40 másodperc alatt első lett. A nagy teljesítményt 25.000 ember nézte végig és ünnepelte a brasovi magyar fiut, aki 250 versenyző közül ért be elsőnek a célba.

Terményárak Oradeán

Buza 410-420, rozs 330-340, zab 320-330, árpa 300, kukorica 280, bab 300, tökmag 500, napraforgó mag 330.

A személyzeti adónak az újabb rendelet szerinti kiszámításához szükséges

„CALCULATOR“

lapunk kiadóhivatalában kapható. Ara 40 Lei

Befejeződött az oradeai kisebbségi értekezlet

Szombaton és vasárnap Oradeán tartott vándorgyűlést a Magyar Párt kisebbségi szakosztálya. A nagyjelentőségű konferenciát Jakabffy Elemér dr. szakosztályi elnök vezette le s az ülésre az ország minden részéből összesereglettek a magyar nép vezetői. Szombaton délután dr. Jakabffy nyitotta meg az ülést és beszédében felvázolta az egész kisebbségi problémát. Utána dr. Pál Árpád tartotta meg nagyszerű előadását "Kisebbségi erkölcs, az emberi erkölcs fejlődésének szolgálatában" címmel, majd pedig dr. Soós István beszélt a nemzetközi jog és a belső törvénykezés kapcsolatairól. A pompás felépítésű értekezés után dr. Parecz György az aradi Magyar Párt elnöke beszélt.

Vasárnap délelőtt folytatták a konferenciát. Dr. Kovács Árpád tartott előadást "A honosság problémája Romániában" címmel s beszédében azt fejtette ki, hogy az állampolgársági kérdés rendezése elsőrendű

fontosságú. Az érdekes előadás után Hegedűs Nándor állt fel s magas értékű beszédében a kisebbségi jog és a népszövetségi alapokmány viszonyát vázolta. Konklúzióként leszögezte, hogy a kisebbségi szerződések maradandó érvényűek, tehát nem lehet azt állítani, hogy a szerződések érvényét veszítik.

Árvay Árpád magyarpárti főtitkár a numerus valachicusról tart alapos előadást s utána érdekes vita fejlődik ki. Flatt Jenő, Demeter Béla (Cluj) Nagy Árpád joghallgató, dr. Fehér Márton, dr. Kiss Endre, Zágoni Dezső szólalnak fel a vita során. Rössler Viktor előadása "A kisebbségek gazdasági érvényesülése az ethnikai arányosság címen" is nagy tetszést keltett s az ezt követő vita után, dr. Markovits Manó mond köszönetet dr. Jakabffy Elemérnek. Ezután dr. Jakabffy köszöni meg a szónokok fáradozását, majd berekezteti a két napos, nagyszerű konferenciát.

Nagy izgalom előzi meg a francia parlament mai ülését

Párisból jelentik: A kormány miniszter tanácsot tartott, melyen megtárgyalták azokat a felhatalmazásokat, melyeknek jóváhagyását ma kéri a parlamenttől. A felhatalmazási törvények szövege még nem került nyilvánosságra, de politikai körökben nagy az izgalom, mert attól tartanak, hogy a kormány túlzott igényekkel

lép fel. Egyébként azt hiszik, hogy

a kormány a helyzet tisztázására felveti a bizalmi kérdést.

A parlamentben nagy viharokra van kilátás, de a szenátusban a kormánynak nem lesz nehéz dolga. A szenátorok ugyanis ellenzik a kormányváltást.

Antiszemita terrorcsapatok garázdálkodása Münchenben

Münchenből jelentik: A rendőrség antiszemita terror csapat működéséről rántotta le a leplet. A hivatalos jelentés szerint a terror csapat tagjait egy Schmidt nevű acélszakos vezette, aki annyira megfélemlítette a zsidó kereskedőket, hogy azok nagyszámú pénzt adtak neki. A terroris-

ták behatoltak a zsidó üzletekbe és halállal fenyegettek meg mindenkit. A rendőrségnek az a feltevése, hogy Schmiedt bandája rendezte az utóbbi katolikus ellenes atrocitásokat is. A rendzavarókat elfogták és a vizsgálat tisztázza majd működésüket.

Békés megegyezés a Fedák-Aknay-Vajda ügyben

Incze Sándor, a „Szinházi Elet” főszerkesztője békítette ki a pereskedő feleket

Budapestről jelentik: Nagy érdeklődés kíséri pár nap óta azt a tárgyalást, melyet a losangelesi bíróság szerdán kezdett meg Fedák Sári és Aknay Vilma ellen, akiket azzal vádol meg az ottani ügyészség, hogy Vajda Ernő filmirótól koholt vádakkal 250 ezer dollárt akartak szerezni és az összesen a két művész az ügyvédjükkel osztottak volna.

A szombati tárgyaláson Vajda Ernő fivére: Vajda Viktor azt adta elő, hogy

halállal fenyegették meg arra az esetre, ha Aknay és Fedák ellen vall.

Elmondotta, hogy egy titokzatos ember, aki

"a két szegény nő barátjának" mondotta magát, telefonon a következőket üzenté magyar nyelven feleségének:

"Ha nem bírja rá férjét, hogy elálljon ezeknek a leveleknek a felolvasásától, akkor

a férjét agyon fogják lőni és az élete egy fabatkát sem ér".

Vasárnap délután érkezett a Magyar Távirati irodához a Reuter ügynökségnek ez a híre és meglepően érdekes, hogy ugyan ekkor híre futott Budapesten, hogy

Fedákék kibékültek Vajdával.

Incze Sándor szerkesztő néhány héttel ezelőtt Los-Angelesbe utazott, kimondot-

tan azzal a céllal, hogy a peres felek között közvetítsen és egyezséget létesítsen. Ez az egyezség állítólag szombat éjszaka létre is jött.

Fedák Sári budapesti környezetében nem tudnak a békéről, mások viszont megerősítik a kibékülésről szóló jelentést.

Perli az államot egy Oradeai vasutas, mert elmozdították állásából

Az ítélő tábla első szekciója, Udrea György oradeai vasutas közigazgatási perét tárgyalta. Udrea 1933 február 19-én rendelkezési állományba helyezték, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy lopásokat követett el. A bünygyi eljárás azonban tisztázta a forgalmi tisztviselőt és a törvényszék felmentő ítéletet hozott. Az ítélet alapján Udrea perrel támadta meg a CFR-t és kérte az állásába való visszahelyezés elrendelését. Az érdekes közigazgatási kereset mai tárgyalásán a táblai tanács meghallgatta Udrea ügyvédjének érvelését, majd az államügyvéd beszéde után június 3-ára halasztotta az ítélet kihirdetését.

Mozgósínházak műsora:

Apollo: Halálugrás a boldogságba. Főszerepben Bársony Rózsi, Halmay Tibor, Felix Bressart, Fritz Schulz.

Capitol: Lángol a Volga. Páratlan orosz sláger-film. Főszerepben Jukisinoff.

Heyman: Greta Garboval: A színes fátyol. Világ-sláger.

Omnia: kettős műsor. I. A megtagadott asszony. II. A gyémánt hercegnő.

APROHIRDETESEK

Rendelésből és egyes pár színes fekete és lack cipők garantált tiszta bőr anyagból páronként lej 380. Gállnál. 2542

Unom a magánvt jelígre levél van a kiadóban.

Szeressük egymást jelígre levél van a kiadóban.

Kifutó fiu felvétetik. Sipos és Reich, P. Regina Maria 1. 2674

Ujsagarutásra fiukat és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadói hivatalban. Piata Viteazul Mihai 4. szám.

Fiatal kézilányt mosogatóshoz azonnal felvesz "Eldorádó buffé. Ciorogariu-ucca 1 szám. 2664

Lakbérszerződés

Lakóbejelentés

nyomtatvány kapható Pásztor Ede papíráruházában.

Tenyérből, kárytából 20 leiért jósolok, bármilyen bajában segíteni tudok. Strada Moldova második ajtó, 58 szám. 2663

Magánvállalatok, alkalmazottak bejelentéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégnél.

Ügyes mészáros segéd azonnal felvétetik. Nussbaum, Marghita. 2665

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadói hivatalhoz intézni.

Jósolok kárytából és szellemidézősekkel pontosan mindent megmondok. Strada Decebal. 52. 2662

Boltiszolgát vagy ügyes kifutót keresek alázs. Strada Alexandri 34. 2661

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában. Oradea. Piata Mihai Viteazul 4.

Mindenes felvétetik. Jelentkezni Bul. Regele Ferdinand 11, Banca Ilescu. 2665

Ügynököt keresünk magánfelek látogatására. Nyugdíjasnak is alkalmas. Strada Pasteur 15. 2666

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA